

שפת אמת לפרשת ניצבים וילך

שפת אמת ספר דברים - פרשת נציבים - שנת [תרל"א]

העדותי בכם כו' פירש"י ז"ל כלום שינו שמים וארץ מידתם בו. ולבאורה מאי ראי מהם שאין להם בחירה. אך עכ"פ מובן כי מדרך הטבע להיות נמשך כל דבר אחר הש"י וציויו. א"כ וודאי לא נגרע האדם מזה רק שניתן לו בחירה יצ"ט ויצה"ר. ואם לא יגבור הרע על הטוב ממילא מצד עצמו ימשך אחר הטוב ככל הנבדאים. ומזה מובן ולך ה' החסד כו' תשלם לאיש כמעשהו. וקשה מה החסד כדכ' בגמ'. אך גם מי שעושה טוב הוא מהש"י ורק שהוא נקי ולא נמשך אחר היצה"ר ממילא נתעורר הפנימיות שנתן הש"י באדם לטוב כנ"ל. וא"כ הכל רק חסד הש"י:

וזה התירוץ האמיתי על קושיית הרמב"ם איך שייך מ"ע ואהבת וכדומה דברים התלויין בלב. אך כי נטבע האהבה להש"י בלב כל איש ישראל. אך ורק צריך האדם שלא להתדבק בתאוות למשוך אהבה לרע שע"ז נסתר נקודה האמיתית. ובשמרו את עצמו יתמשך ממילא אחר הש"י בכל לבו ונפשו כנ"ל:

שפת אמת ספר דברים - פרשת נציבים - שנת [תרל"ד]

קרוב אליך כו' בפיו ובלבבך לעשותו. פ"י שיכול האדם לעשותו קרוב. ובמדרש הוציא דבר מתוך פיו כי הש"י נטע בכל איש ישראל נקודה גנוזה בלב והאדם צריך רק להוציאו מבח אל הפועל. וז"ש יגעתי ומצאתי תאמין היינו שמיגיע עצמו למצוא הנקודה בלבו וע"י שמכניס כל כחותיו במעשה דיבור ומחשבה והוא נגד נפש רוח ונשמה וז"ש בפיו ובלבבך לעשותו:

שפת אמת ספר דברים - פרשת נציבים - שנת [תרל"ה]

[תרל"ה]:

א"נ היום כולכם כו'. כי הכלל ישראל לעולם עומדין לפני הקב"ה והעבודה רק לכל פרט לבטל עצמו אל הכלל. וזה היום הוא בכל יום ויום. וגם מאחר שכל בתורה אדם נציבים. ושפת אמת תכון לעד כי אם ה' הפסק לדבר לא ה' נאמר זאת בתורה. ומצד זה יכולין כל הרשעים לחזור בתשובה כי החטא רק במקרה שנפרש מכללות ישראל ולכן יכול לחזור לשורשו כמאמר לירושלם אבותי אני חוזר. וכתיב והשבות אל לבבך כו' ושבת עד ה"א. פ"י שיש בכל איש ישראל נקודה מקודשת אליו ית' והיא נשמת הים רק ע"י החטאים מתרבה משא החומר וגשמיות על אור הנשמה וא"י להאיר. לכן בשבת זמן תשובה כי יש לכל א' נשמה יחידה והוא התרבות כח הנשמה להאיר בגוף. וז"ש והשבות זאת הנקודה אל לבבך והוא התפשטות החיות בגוף כמאמר לבבך ב' יצריך. וכפי מה שמחזיר כח הנשמה להיות מיתשבת בגופו כמו כן מאיר כח הנשמה בשורשו למעלה. וכ' ושבת עד ה"א דרשו חז"ל שמגעת עד כה"כ.

שפת אמת ספר דברים - פרשת וילך - שנת [תרנ"א]

כתבו לכם את השירה כו' ענין שירה זו הגם כי יש בה עונשין. אך כמ"ש חסד ומשפט אשירה כמ"ש במדרשים בה' אהלל דבר באלקים אהלל בין במדת פורעניות כי כל המשפטים לבג"י הם לטובה. ולכן בר"ה שהוא המשפט ב' יום תרועה יהי' לכם. תרועה היא רצון כמ"ש תרועת מלך בו. ולכן כ' לכם לכם היא לרצון ולא לאחרים לרצון. ובמד' מי גוי גדול א"ל אלהים קרובים אליו אין אומה כזו שיודעין אופי של אלקים שבטוחין שיזכו בדינם ע"ש. כי אלקים הוא מדת הדין אעפ"כ לבג"י קרובים אליו: